

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

05 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Vladimir Timofti

Judecători - Anatolie Țurcan, Nadejda Toma, Elena Cobzac, Victor Boico,

judecând fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Lisnic Elena, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 17 aprilie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Mulear Victor xxxx, născut la xx xx xxxx, originar și domiciliat în xxxx xxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 20.11.2018 – 19.02.2019;

Instanța de apel: 13.03.2019 – 17.04.2019;

Instanța de recurs: 18.07.2019 – 05.11.2019.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Central din 19 februarie 2019, adoptată în conformitate cu art.364¹ Cod de procedură penală în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Mulear Victor a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.art.42 alin.(2), (3), 46, 217¹ alin.(4) lit. b), d) Cod penal, la 4 ani 8 luni închisoare, în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții legate de administrarea substanțelor narcotice și precursorilor pe un termen de 4 ani.

Conform art.85 Cod penal, prin cumul parțial a pedepsei aplicate, la pedeapsa stabilită a fost adăugat parțial pedeapsa aplicată prin sentința Judecătoriei Drochia din 02 octombrie 2015, prin care Mulear Victor a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.217 alin.(4) lit. b) Cod penal, la 4 ani închisoare, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 6 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții legate de administrarea substanțelor narcotice și precursorilor pe un termen de 4 ani.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Mulear Victor în perioada anului 2017 - până la 03.10.2018, împreună cu Ponomari Evghenii și alte persoane nestabilite la moment de organul de urmărire penală, urmărind un scop de profit, au constituit un grup

criminal organizat, adică a unei reuniuni stabile de persoane care s-au organizat în prealabil în vederea circulației ilegale a drogurilor, în proporții deosebit de mari, având un plan bine determinat de activitate infracțională, caracterizat printr-un înalt grad de coordonare între membrii săi, cu caracter retras și nivel de izolare în societate, cu regulile sale de comunicare, disciplină, cu desemnarea rolurilor și funcțiilor membrilor grupului, unde Mulear Victor și-a atribuit rolul organizator și autor, manifestat prin cultivare, prelucrare, păstrare, transportarea și realizare drogurilor pe teritoriul raionului xxxx, iar Ponomari Evghenii, revenindu-i rolul de autor la distribuirea drogurilor, manifestat prin procurarea, păstrarea, transportarea, expedierea, înstrăinarea și realizarea drogurilor pe teritoriul raionului xxxx și în alte raioane de la nordul Republicii Moldova.

Astfel, Mulear Victor împreună cu Ponomari Evghenii și alte persoane nestabilite la moment de organul de urmărire penală, cu toții urmărind scopul de profit, urmărind realizarea unui scop infracțional unic, acționând potrivit rolurilor stabilite, începând cu anul 2017 până în prezent, Mulear Victor a cultivat, prelucrat, păstrat și înstrăinat/realizat droguri sub formă de marijuană cetățeanului Taghiev Igor (circa 18 cazuri), iar parte din drogurile în cauză i-au fost date spre realizare lui Ponomari Evghenii, locuitor al or. xxxx, la prețul de aproximativ 500 lei, pentru un pahar cu volumul de 500 gr, de marijuană. După care, Ponomari Evghenii acționând potrivit rolului său, distribuia/realiza drogurile la un preț mai mare consumatorilor de droguri din raionul xxxx, fiind constatat faptul, că în perioada anilor 2017-2018, Ponomari Evghenii a primit spre realizare o cantitate de peste 20 astfel de pahare, droguri, care în perioada enunțată au fost distribuite/realizate cetățeanului Tinco Igor Grigore (circa 23 de cazuri) și cetățeanului Kupryushin Sergey (circa 10 cazuri), contra sumelor ce variau, pentru o cutie de chibrituri plină cu marijuană, de la 50 până la 100 lei și pentru un pahar cu volumul de 500 gr, cu marijuană, la prețul de 700 lei.

La data de 03.10. 2018, în cadrul percheziției efectuate la domiciliul lui Mulear Victor, amplasat în s. xxxx raionul xxxx, au fost depistate și ridicate - mai multe plante de cânepă în diferite stadii, atât uscată cât și verde, totodată fiind depistate și ridicate sacoșe, cutii din plastic și din lemn cu masă vegetală uscată, mărunțită asemănătoare cu marijuana.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1 -R-4580 din 30.10. 2018, a st stabilit, că masa vegetală de culoare verde, uscată cu diferit grad de mărunțire, prezentată într-o pungă polimerică de culoare neagră, ridicată la data de 03.10.2018, în cadrul efectuării percheziției la domiciliul lui Mulear Victor, amplasat în s. xxxx raionul xxxx, reprezintă marijuana, obținută artizanal din plante de cannabis cânepă), care se atribuie la categoria substanțelor stupefiante.

Cantitatea substanței stupefiante - marijuana constituie în total 3903 gr. Masă uscată, ceia ce conform Hotărârii de Guvern nr. 79 din 23.01.2006, constituie proporții deosebit de mari.

Tot, la data de 03.10.2018, în cadrul percheziției efectuate la domiciliul lui Ponomari Evghenii, amplasat în or. xxxx str. xxxx și a percheziției corporale efectuate în cadrul reținerii, au fost depistate și ridicate - 5 pachete din hârtie și o sacoșă din polietilenă în interior cu masă vegetală uscată, mărunțită asemănătoare cu marijuana.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1 -R-4581 din 12.10. 2018, a fost stabilit, că masa vegetală de culoare verde ridicată la data de 03.10. 2018, în cadrul efectuării percheziției la domiciliul lui Ponomari Evghenii, amplasat în or. xxxx str. xxxx și a percheziției

corporale, reprezintă marijuana (amestec compus elin părțile terminale a plantei de cânepă (cannabis) cu flori, frunze și fără tulpina centrală, uscate sau umede, mărunțite sau întregi, ale diferitor specii de cânepă care conține tetrahidrocannabinol).

Marijuana se atribuie la categoria substanțelor stupefiante. Cantitatea substanței stupefiante constituie în total 32,288 gr. masă uscată, ceia ce conform Hotărârii de Guvern nr. 79 din 23.01.2006, constituie proporții mari.

Marijuana - este inclusă în Tabelul nr. 1 a substanțelor narcotice și a substanțelor psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit și cantitățile acestora. Lista nr.1 a substanțelor narcotice aprobată prin HG nr.79 din 23.01.2006, cu modificările ulterioare, respectivele acțiuni fiindu-i încadrate la art.art.42 alin.(2), (3), 46, 217¹ alin.(4) lit. b), d) Cod penal, cu calificativele *participarea în calitate de organizator și autor la cultivarea, prelucrarea, păstrarea, expedierea, transportarea, distribuirea și alte operațiuni ilegale cu droguri, săvârșite în scop de înstrăinare, ori înstrăinarea ilegală a drogurilor, etnobotanicilor, sau analogilor acestora, acțiuni comise de un grup criminal organizat, în proporții deosebit de mari.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, solicitând casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă încasarea din contul inculpatului Mular Victor în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 3 360 lei, pentru efectuarea rapoartelor de expertiză judiciară nr.34/12/1-R-4581 din 12.10.2018 (f.d.66-70 vol.2, în sumă de 1 680 lei) și nr.34/12/1-R- 4580 din 30.10.2018 (f.d.72-78 vol.2, în sumă de 1 680 lei).

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 17 aprilie 2019, a fost respins ca nefondat apelul declarat, cu menținerea hotărârii atacate, fără careva modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat, că apelantul critică hotărârea primei instanțe în latura civilă a acesteia, prin care s-a respins solicitarea înaintată de acuzatorul de stat cu privire la încasarea de la inculpat a cheltuielilor judiciare în sumă de 3 360 lei. În privința acestor alegații, verificând materialele dosarului în raport cu argumentele din cererea de apel, instanța de apel a conchis, că acestea sunt neîntemeiate.

Instanța de apel a menționat, că argumentele invocate de către acuzatorul de stat în susținerea solicitării înaintate sunt neîntemeiate, deoarece art.143 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală prevede, că expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatarea circumstanțelor enumerate în aliniatul nominalizat, inclusiv și în cazul când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză.

La caz s-au suportat cheltuieli judiciare pentru efectuarea expertizelor judiciare, concluziile cărora sunt expuse în rapoartele de expertiză judiciară nr.34/12/1-R-4581 din 12.10.2018 și nr.34/12/1-R- 4580 din 30.10.2018. Respectivele expertize fiind ordonate de către organul de urmărire penală, acțiune procesuală ce tine de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina părții acuzării.

În același context, Colegiul consideră relevante prevederile art.142 alin.(1) Cod de procedură penală, expertiza judiciară se dispune în cazurile în care pentru constatarea, clarificarea sau evaluarea circumstanțelor ce pot avea importanță probatorie pentru cauza penală sânt necesare cunoștințe specializate în domeniul științei, tehnicii, artei, meșteșugului sau în alte domenii. Posedarea unor asemenea cunoștințe specializate de către persoana care

efectuează urmărirea penală sau de către judecător nu exclude necesitatea dispunerii expertizei judiciare. Dispunerea expertizei judiciare se face, la cererea părților, de către organul de urmărire penală, procuror sau de către instanța de judecată, precum și din oficiu de către organul de urmărire penală sau procuror.

Prin urmare, instanța de apel a conchis, că prima instanță corect a ajuns la concluzia, de a respinge cererea procurorului cu privire la încasarea din contul inculpatului a sumei de 3 360 lei, ce constituie cheltuieli judiciare pentru efectuarea expertizelor judiciare, din care motiv apelul procurorului urmează a fi respins.

6. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel, procurorul a declarat recurs ordinar, indicând temeiul prevăzut la art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicitând casarea acesteia, în partea respingerii cererii privind încasarea a cheltuielilor judiciare, cu trimiterea cauzei la rejudecare, în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

În susținerea solicitării sale, recurentul a invocat că instanțele de judecată au interpretat eronat prevederile art.227 alin.(1) Cod de procedură penală, or, ținând cont și de prevederile art.228 alin.(3) și 229 alin.(1) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului.

Instanțele de judecată nu au clarificat obiectiv, necesitatea încasării cheltuielilor de judecată, ținând cont de faptul că cheltuielile judiciare au fost suportate de către stat în legătură cu efectuarea rapoartelor de expertiză judiciară nr.34/12/1-R-4581 din 12.10.2018 și nr.34/12/1-R- 4580 din 30.10.2018, adoptând o decizie neargumentată.

7. Judecând recursul ordinar, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, cu casarea parțială a hotărârii contestate, în partea cheltuielilor judiciare și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, reieșind din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept, comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit art.435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Reieșind din conținutul recursului declarat de procuror, se constată că acesta este întemeiat în baza pct. 6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel, în cazul în care hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Din conținutul recursului rezultă că, partea acuzării este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, însă critică

decizia instanței de apel, în partea ce ține de faptul că instanța de apel a menținut sentința prin care a fost respinsă solicitarea acuzatorului de stat, privind încasarea de la Mulear Victor a cheltuielilor judiciare în beneficiul statului, în sumă de 3 360 lei.

Colegiul lărgit, verificând legalitatea deciziei instanței de apel sub acest aspect, constată că această instanță, la examinarea apelului, nu a respectat întru totul prevederile art.art.414 alin.(1), 417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, astfel că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Prin urmare, instanța de recurs reține că, prima instanță l-a recunoscut vinovat și l-a condamnat pe Mulear Victor în baza art.art.42 alin.(2), (3), 46, 217¹ alin.(4) lit. b), d) Cod penal, la închisoare pe un termen de 4 ani 8 luni cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții legate de administrarea substanțelor narcotice și precursorilor pe un termen de 4 ani, cu cumularea parțială în corespundere cu art.85 alin.(1) Cod penal, a pedepsei neexecutată conform sentinței Judecătoriei Drochia din 02 octombrie 2015, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 6 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții legate de administrarea substanțelor narcotice și precursorilor pe un termen de 4 ani, totodată a respins ca neîntemeiată cerința procurorului, privind încasarea de la inculpat a cheltuielilor judiciare în sumă de 3 360 lei, soluție menținută de către instanța de apel. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a indicat că „...expertizele în cauză au fost ordonate de către organul de urmărire penală/procuror, în vederea constatării gradului de gravitate și a caracterului vătămărilor integrității corporale, starea psihică a învinutului și constatarea biologică a corpurilor delictive și a provenienței sângelui. ... cheltuielile suportate în carul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, prin numirea efectuării expertizelor judiciare, reprezintă plăți ce urmează a fi trecute din bugetul statului...”, astfel considerând necesar respingerea apelului procurorului.

Astfel, se reține că procurorul solicită încasarea de la Mulear Victor a cheltuielilor judiciare în beneficiul statului, în sumă de 3 360 lei, în legătură cu efectuarea raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-4581 din 12.10.2018 (f.d.66-68 vol. II), nr.34/12/1-R- 4580 din 30.10.2018. (f.d.72-77 vol. II)

Colegiul lărgit atestă că, la soluționarea chestiunii cu privire la încasarea sau neîncasarea din contul inculpatului Mulear Victor a cheltuielilor judiciare, ce țin de efectuarea expertizelor judiciare, instanța de apel făcând trimitere la prevederile art.art.227, 143 Cod de procedură penală, art.75 alin.(3) din Legea nr. 68 din 14 aprilie 2016, „Cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar”, a omis faptul că prin Legea nr.316 din 22.12.2017, în vigoare din 09.02.2018 (publicată în Monitorul Oficial cu nr.40-47 art.108 din 09.02.2018), a fost abrogat alin.(2) art.143 Cod de procedură penală, care prevedea că, plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin.(1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

Totodată, se reține că alin.(1) art.143 Cod de procedură penală, prevede cazurile când expertiza judiciară se dispune și se efectuează în mod obligatoriu, care în același timp corespunde situației din speță, deoarece pentru a stabili masa vegetală dacă reprezintă substanță narcotică, era necesară efectuarea expertizei.

În această ordine de idei, reieșind din concluziile expuse de către instanța de apel în motivarea soluției adoptate, Colegiul penal lărgit constată că, aceasta dispunând menținerea

sentinței prin care a fost respinsă ca neîntemeiată solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 3 360 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare, nu a ținut cont în deplină măsură de prevederile legislației procesual penale, adoptând o soluție pripită.

Reieșind din cele sus menționate, Colegiul penal lărgit conchide că,, erorile de drept constatate supra se încadrează în cele prevăzute de pct. 6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, deoarece, instanța de apel nu a respectat prevederile art.414 Cod de procedură penală, și ținând cont de faptul că, erorile comise de către instanța de apel, nu pot fi reparate în instanța de recurs, decizia atacată urmează a fi casată, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să înlăture erorile constatate mai sus, ținând cont de motivele casării deciziei atacate și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art.417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Lisnic Elena, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 17 aprilie 2019, în cauza penală privindu-l pe *Mulear Victor xxxx*, în partea neîncasării cheltuielilor de judecată și se dispune rejudecarea cauzei în această parte de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest, celelalte dispoziții ale deciziei se mențin.

Decizia nu se supune căilor de atac în partea dispusă rejudecării, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 05 decembrie 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Nadejda Toma

Elena Cobzac

Victor Boico